

Aktivnosti SO/SK »Željezničar« u 2023. godini

Sara Anđela Perić | Speleološki odsjek HPD »Željezničar«

*Izletnički pohod na Prisojnik
Autor: Danko Cvitković*

Općenito o Odsjeku

Speleološki odsjek Hrvatskog planinarskog društva (SO HPD) »Željezničar« u 2023. godini imao je 72 člana, od toga 25 žena i 47 muškaraca. Na godišnjoj skupštini, održanoj 23. veljače 2023., izabran je novi Izvršni odbor Odsjeka: Nicola Rossi – pročelnik, Sara Anđela Perić – tajnica, Stipe Maleš – oružar, Zoran Bolonić – ekonom, Mea Bombardelli – arhivarka i Tila Medenica – urednica časopisa *Speleolog*. Održano je 46 redovnih sastanaka Odsjeka i sedam sastanaka Izvršnog odbora.

Dana 28. siječnja u prostorijama Stanice Zagreb Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS) na Bliznecu održan je ispit Komisije za speleologiju Hrvatskog planinarskog saveza (KS HPS) za stjecanje naziva speleolog i instruktor speleologije, a domaćini su bili članovi Speleološkog odsjeka Planinarskog društva Sveučilišta (SO PDS) »Velebit«. Članica Odsjeka Tila Medenica uspješno je položila ispit te stekla naziv speleolog (značka broj 283).

Speleološke aktivnosti

Tijekom 2023. godine odrađeno je oko 70 ulazaka u speleološke objekte. Najviše istraživačkih akcija (14) održano je u okolici Ogulina. U ogulinski kraj najviše se odlazilo na jednodnevne terene, a održane su i dvije vikend-akcije te su ukupno istražena 32 objekta. Najdublji istraženi objekti su Karina jama (–94 m) i jama Zagorska kosa (–90 m).

Od 27. do 31. svibnja održan je logor na Kamešnici pod vodstvom Stipe i Borne Maleša. Tijekom logora je istraženo osam objekata. Najveći istraženi objekt je Jama na Garjati, čiji je nacrt ponovljen i nadopunjen te je trenutno istražena do dubine od 211 m. Na logoru je sudjelovalo 17 speleologa iz tri speleološke udruge (SO HPD »Željezničar«, Speleološka sekcija Planinarskog društva (SS PD) »Sv. Jakov Bitelić«, SO HPD »Kozjak«).

Na Crnopcu je od 12. do 20. kolovoza održan logor pod vodstvom Tila Medenice i Zrinke Matić. Logoru su prethodile dvije predakcije, u lipnju i srpnju, tijekom kojih su za logor pripremljeni ulaz Muda labudova i ulaz Oaza Jamskog sustava Crnopac te je uspostavljena komunikacija s baznim logorom na Jami vjetrova. Tijekom logora u ulazu Muda labudova istraženo je i topografski snimljeno 490 m novih kanala, a u ulazu Oaza 454 m. Osim

Speleolozi na Kamešnici
Autor: Danko Cvitković

istraživanja u Jamskom sustavu Crnopac, istraživani su i manji objekti: Koprivnjača i Zelena jama. Na logoru je sudjelovalo 36 speleologa iz šest speleoloških udruga: SO HPD »Željezničar«, SU »Estavela«, Pod RB (Bugarska), Speleološka udruga (SU) »Međimurje«, SO PDS »Velebit«, SO HPD »Sniježnica«.

Nakon logora, do kraja godine na Crnopcu je održano još pet vikend-akcija. U dva navrata istraživana je jama s dva ulaza El Nino, ukupne dubine 120 m i s nekoliko metara dubokim slojem leda na dnu. U tri navrata istraživana je Alibabina jama, koja se nalazi uz put Malog princa, a istraživana je i djelomično topografski snimljena još 2004. godine. Nacrt je ove godine ponovljen, a otkriveni su i novi kanali te jama ima perspektivu za buduća istraživanja.

Priprema opreme za teren u Ogulinu
Autor: Mirna Šandrić

Kojina jama
Autor: Borna Maleš

Na kraju godine u arhivi našeg Odsjeka nalazi se 2570 objekata, od čega je novih objekata 20.

Inicijativa Čisto podzemlje

Inicijativa Čisto podzemlje tijekom 2023. godine pokrenula je projekt »Ambasadori Čistog podzemlja«, kojemu je cilj edukacija djece u osnovnim školama diljem Hrvatske o važnosti zaštite krškog podzemlja. Prvo predavanje u sklopu projekta održano je u rujnu u riječkoj Osnovnoj školi Pećine, a među ambasadorkama su i naši članovi Eva Fučak i Lovro Lučev.

Dvoje naših članova sudjelovalo je na akciji čišćenja Jame na Puharovom 18. ožujka u sklopu inicijative Čisto podzemlje, a u organizaciji SO PDS-a »Velebit« i SU-a »Estavela«. Iz jame su izvađena 22 kubika otpada.

Članovi Odsjeka sudjelovali su i u akciji čišćenja rijeke Kupe u Karlovcu 9. rujna u organizaciji Čistog podzemlja u suradnji s ronionicama iz Kluba za podvodne aktivnosti »Karlovac«. U

čišćenju je sudjelovalo 35 volontera, ronioca i speleologa, a iz rijeke je izvađeno šest kubika otpada.

Školovanje, predavanja, tečajevi

U razdoblju od 13. ožujka do 30. travnja održana je speleološka škola pod vodstvom Lee Ovčarić i Pavla Babića. Školu je upisalo 12 polaznika koji su tijekom pet vikend-terena i pet blokova predavanja savladali sva potrebna praktična i teorijska znanja. Praktični dio ispita održan je 29. travnja u Jami vjetrova na Crnopolcu, a teorijski dio održan je 4. svibnja u prostorijama Odsjeka. Svi su polaznici uspješno položili ispit, čime je Odsjek dobio 12 novih speleoloških pripravnika (Anamarija Raspudić, Ivan Cvitković, Igor Cigrovski, Hrvoje Jurković, Luka Bariša, Alexis Duret, Leonard Žnidarić, Eva Potočki, Igor Krnjeta, Klara Skoko, Matija Brlek i Silvija Dogan).

Ove godine Skup speleologa održan je u Čakovcu od 24. do 26. studenog u organizaciji SU

*Na putu do Jame na Garjati na Kamešnici
Autor: Mirna Šandrić*

*Školarci se upoznaju
s topografskim snimanjem
Autor: Mirna Šandrić*

»Međimurje«. Na Skupu je sudjelovalo 20-ak članova Odsjeka. Milivoj Uroić i Mea Bombardelli sudjelovali su u znanstveno-popularizacijskom edukativnom događanju »Istraživači 21. stoljeća« u III. Osnovnoj školi u Čakovcu, održanom u sklopu Skupa. Nicola Rossi održao je predavanje na temu *Utjecaj speleološke opreme na točnost mjernih instrumenata za topografsko snimanje objekata*, a Ruđer Novak na temu *Masovna edukacija učenika kroz Ambasadore Čistog podzemlja*. Naši članovi organizirali su i drugu tradicionalnu speleoalku, na kojoj je pobijedila naša članica Mirna Šandrić.

Valerija Butorac održala je predavanje o zaštiti okoliša na speleološkoj školi SO PDS-a »Veletit« i predavanje o speleologiji na općoj planinarskoj školi PD-a »Zagreb«.

U organizaciji KS HPS-a 29. siječnja održan je Stručni seminar o speleološkoj edukaciji u prostorijama HGSS Stanice Zagreb pod vodstvom Damira Jantona i Vinke Dubovečak. Naša članica

Valerija Butorac održala je predavanje o izradi novog Osnovnog speleološkog zapisnika i novog priručnika za terensku nastavu speleoloških škola za geomorfološke i geološke teme. Lea Ovčarić i Vlado Božić sudjelovali su kao polaznici seminarara.

Dana 21. siječnja održan je Tečaj prve pomoći za članove SOŽ-a u prostorijama HGSS stanice Zagreb pod vodstvom HGSS-ovca Marka Budića i njegovih kolega. Na tečaju je sudjelovalo 12 članova Odsjeka.

Na Stručnom seminaru o opremanju speleoloških objekata, održanom na Vrdovu od 18. do 19. veljače u organizaciji KS HPS-a i Komisije za speleospašavanje HGSS-a, a uz domaćinstvo SS PD-a »Sv. Jakov Bitelić«, sudjelovalo je četvero članova Odsjeka (Josip Dadić, Martina Ugrinović, Tamara Bosanac i Mirna Šandrić).

Uoči početka speleološke škole, 9. ožujka, 10-ak članova sudjelovalo je na vježbi speleospašavanja u prostorijama HGSS Stanice Zagreb pod vodstvom Lee Ovčarić.

*Nicola Rossi drži predavanje
na Skupu speleologa 2023.
Autor: Mirna Šandrić*

*Teren speleoškole na Žici
Autor: Vlado Božić*

U Brinju je 3. svibnja održana Radionica u svrhu edukacije dionika za praćenje stanja očuvanosti šišmiša u organizaciji Geonature d.o.o., a na njoj su sudjelovali naši članovi Mea Bombardelli, Milivoj Uroić, Martina Ugrinović i Sara Anđela Perić. Praktični dio radionice održan je u Siničića špilji.

U prostorijama HGSS Stanice Zagreb 13. i 14. svibnja održan je Seminar o tehnikama samospašavanja za speleološke udruge u organizaciji Komisije

za speleospašavanje HGSS-a. Na seminaru su sudjelovali naši članovi Borna Maleš i Sara Anđela Perić.

U Mokošici je 4. i 5. studenog održan Stručni seminar o topografskom snimanju speleoloških objekata u organizaciji KS HPS-a i SO HPD-a »Sniježnica«. Naša Lea Ovčarić sudjelovala je kao instruktor. Praktični dio seminara održan je u špilji Kukova peć.

*Rekognosciranje
na Plitvicama
Autor: Mirna Šandrić*

*Topografsko snimanje
jame Teret muštvu
Autor: Mirna Šandrić*

Ostale aktivnosti

Godine 2023. izašao je 70. broj našeg časopisa *Speleolog* s prikladnom temom broja »70 godina časopisa *Speleolog*«.

Troje naših članova pisalo je za ovogodišnje, šesto, izdanje časopisa *Cipelcug*. Vlado Božić autor je članka o Zelinskoj špilji, Tamara Bosanac autorica je članka o jami Putek, a Helena Varga napisala je članak o speleološkoj školi 2022.

Vlado Božić ove je godine nastavio održavati »dijačijade«, pregledavanje skeniranih dijapozitiva, svakog prvog ponedjeljka u mjesecu u prostorijama Odsjeka, a sve skenirane »dijače« pohranit će u Odsjeku.

Tijekom lipnja je održana terenska vježba civilne zaštite »TEST 2023.«, prva vježba bez pretihodnog upoznavanja sudionika s vremenom i danom održavanja, lokacijom i scenarijom vježbe, čime se testirala aktivacija snaga, kao i procedura sustava civilne zaštite s naglaskom na reakciju snaga u slučaju iznenadnog izvanrednog događaja na

području Grada. Na vježbi je sudjelovao naš član Matko Mesar.

Dana 18. prosinca održana je Božićna spuštancija, humanitarna akcija spuštanja speleologa – Djedova Mrazova niz zgrade dječjih bolnica i dije-ljenja poklona. Akciju zadnjih nekoliko godina organizira SO PDS »Velebit«, a ove godine pridružilo im se i 8 naših članova, kao i članovi Speleološkog kluba »Ozren Lukić« (SKOL). Naši članovi Lovro Lučev, Danko Cvitković, Ruđer Novak, Mirna Šandrić, Hrvoje Jurković, Igor Cigrovski, Gordan Bedenić i Sara Anđela Perić razveselili su djecu u KBC-u Rebro.

Na inicijativu i u organizaciji Milivoja Uroića 11. i 12. ožujka 20 članova našeg Odsjeka, SU-a »Estavela« i SKOL-a posjetilo je dva inozemna turistički uređena speleološka objekta, jamu Vilenicu u Sloveniji i jamu Abisso di Trebiciano u Italiji.

Osim speleologije i s njom povezanih aktivnosti, naši su članovi ove godine planinarili, penjali i biciklirali po Sloveniji i Hrvatskoj, skijali u Hrvatskoj i Francuskoj...

*Sudionici božićnog darivanja
djece na KBC-u Zagreb
Autor: Tila Medenica*

*Izlet u špilju Vilenicu
Autor: Danko Cvitković*

*Pogled na BiH s ulaza u Jamu na Garjati
na Kamešnici
Autor: Borna Maleš*

*Ulazna vertikala Jame na Garjati
Autor: Danko Cvitković*

Ulaz u ogulinsku jamu Pazy di gazy
Autor: Mirna Šandrić